

Sygn. akt

III AUa 367/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **6 września 2019 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	Sędzia Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	Katarzyna Kaczmarczyk-Kłak Józef Pawłowski
	Protokolant	st. sekr. sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **6 września 2019 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **Z. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi (...)**

o prawo do emerytury górniczej

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **30 marca 2016 r.** sygn. akt **III U 131/16**

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. na rzecz wnioskodawcy Z. M. kwotę 510 złotych (słownie: pięćset dziesięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego i kasacyjnego.**

Sygn. akt III AUa 367/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 września 2019 r.

Decyzją z dnia 25 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił wnioskodawcy Z. M. (ur. (...)) prawa do emerytury górniczej, dochodzonego wnioskiem z dnia 7 września 2015 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. , poz.748). Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 50a i art. 50c ust. 1 wyżej powołanej ustawy organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia wszystkich koniecznych warunków nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego ponieważ nie udowodnił wymaganego okresu 25 lat pracy górniczej, a jedynie 23 lata, 1 miesiąc i 18 dni.

Wnioskodawca Z. M. odwołał się od powyższej decyzji ZUS do Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu i wnosząc o jej zmianę poprzez potwierdzenie uprawnienia do emerytury górniczej zarzucił, że wbrew stanowisku pozwanego organu rentowego legitymuje się wymaganym okresem pracy górniczej bowiem do tego uwzględnionego już przez ZUS należy także zaliczyć okres odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej od 28 października 1983 r. do 19 października 1985 r. przypadający w czasie zatrudnienia w Kopalniach i Zakładach (...) w T. – Kopalnia (...), z której to służby powrócił do pracy u ww. pracodawcy w terminie nie przekraczającym 30 dni od zwolnienia z wojska.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy podkreślając, że obowiązujące przepisy emerytalno-rentowe w tym w szczególności art. 50c ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie wymieniają okresu służby wojskowej ani jako pracy górniczej ani jako pracy równorzędnej z pracą górniczą.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, po rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 30 marca 2016 r. (sygn. akt III U 131/16) zmienił zaskarżoną decyzję ZUS przyznając wnioskodawcy Z. M. prawo do emerytury górniczej od dnia złożenia wniosku tj. 7 września 2015 r. ,przy jednoczesnym zasądzeniu od pozwanego organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwoty 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wobec bezspornych okoliczności faktycznych związanych zarówno z ukończeniem przez wnioskodawcę

z dniem 24 października 2014 r. 50 roku życia, nie przystąpieniem przez niego do otwartego funduszu emerytalnego, wykazaniem okresu pracy górniczej w łącznym wymiarze 23 lat 1 miesiąca i 18 dni, w tym 18 lat ,2 miesięcy i 11 dni pracy górniczej przewidzianej w art. 50 c ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS , a także odbywaniem przez wnioskodawcę w okresie zatrudnienia w Kopalni zasadniczej służby wojskowej (od 28 października 1983 r. do 19 października 1985 r.) z której powrócił do pracy w przeciągu 30 dni od zwolnienia z wojska ,Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, dokonując oceny prawnej sprawy uznał rację odwołującego się co do tego że do stażu pracy górniczej należy zaliczyć także ww. okres odbywania przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej. Wyrażając powyższy pogląd Sąd I instancji powołał się na uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013r.

II UZP 6/13, OSNP 2014/3/42 , podkreślając że, jakkolwiek przepisy emerytalno-rentowe nie stanowią o takiej możliwości to jest wynika ona wprost z przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej, w tym zaś wypadku , obowiązującego w czasie zwolnienia wnioskodawcy z wojska , art. 125 ust. 1 wyżej powołanej ustawy . W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu konkludował, że Z. M. legitymuje się wymaganym okresem 25 lat pracy górniczej, a co za tym idzie spełnił wszystkie konieczne przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego przewidziane w artykule 50 a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity w Dz.U.

z 2015 r. , poz. 748 ze zm.). W podstawie prawnej wyroku powołany także został art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. , zaś w zakresie przyjętego rozstrzygnięcia o kosztach procesu art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity

Dz.U. z 2013 r., poz. 490) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. , poz. 1804) .

Wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 30 marca 2016 r. zaskarżony został przez pozwanego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., który zarzucając w apelacji naruszenie prawa materialnego tj. art. 50 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 50c ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez niesłuszne uznanie, że okres odbywania zasadniczej służby wojskowej jest okresem pracy górniczej, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania wnioskodawcy przy zasądzeniu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie , w uwzględnieniu apelacji pozwanego organu rentowego, wyrokiem z dnia 7 grudnia 2016 r. (sygn. akt III AUa 544/16) zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, oddalając odwołanie wnioskodawcy ,przy jednoczesnym zasądzeniu od niego na rzecz pozwanego Zakładu kwoty 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. U podstaw powyższego rozstrzygnięcia legło stanowisko Sądu II instancji o w braku możliwości uwzględnienia w stażu górniczym wnioskodawcy okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej, przy podkreśleniu szczególnego charakteru dochodzonego przez niego świadczenia emerytalnego, który nakazuje ścisłą wykładnię obowiązujących w tym względzie przepisów, a te ,

tj. w tym wypadku art. 50c ustawy emerytalno-rentowej, nie wymieniają okresu służby wojskowej jako pracy górniczej względnie pracy z nią równorzędnej, powołując się dodatkowo na wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2012r.I UK 286/11, OSNP 2013/3 – 4/37 i 1 kwietnia 2014r.I UK 366/13, lex nr 1455428. Reasumując Sąd II instancji stwierdzał więc , że odwołanie się nie wykazał wymaganego 25 letniego okresu pracy górniczej, a tym samym nie ma prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego. W podstawie prawnej wyroku powołany został art. 386 § 1 k.p.c. ,zaś rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego uzasadnione zostało brzmieniem art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych

(Dz.U. z 2015 r. , poz. 1804 ze zm.) .

Skarga kasacyjna wnioskodawcy od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego skutkowałą z kolei wydaniem przez Sąd Najwyższy w dniu 18 kwietnia 2018 r. (sygn. akt III UK 57/17) wyroku kasacyjnego ,przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego. Przyjmując powyższe rozstrzygnięcie Sąd Najwyższy zanegował wyrażony przez Sąd Apelacyjny pogląd prawny przy podkreśleniu, że rozstrzygnięcia występującego w przedmiotowej sprawie zagadnienia (zaliczania okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do stażu pracy górniczej) należy poszukiwać nie na na gruncie przepisów Rozdziału 3 a Działu II ustawy o emeryturach i rentach z FUS , ile w obowiązujących w okresie odbywania przez ubezpieczonych czynnej służby wojskowej przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, a ściślej : art. 108 ust. 1 a, następnie art. 120 ust 1, art. 125 ust. 1 i ponownie art. 120 ust. 1 tej ustawy, które stanowiły, że pracownikowi, który w ciągu 30 dni od zwolnienia zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych . Jak podkreślił Sąd Najwyższy z uregulowania tego wynikała zatem czytelna i jednoznaczna zasada, że pracownikowi, który we wskazanym terminie po zakończeniu służby wojskowej podjął pracę u pracodawcy u którego był zatrudniony w chwili powołania do służby , czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych. Powołane przepisy statuowały zatem fikcję prawną odnoszącą się do wszelkich (tak z zakresu prawa pracy jak i zabezpieczenia społecznego) przepisów szczególnych . Jednocześnie Sąd Najwyższy powołał się na utrwaloną już judykaturę w zakresie problemu kwalifikacji służby wojskowej do celów emerytalnych, wskazując przy tym zarówno na uchwałę

7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013r. III UZP 6/13 , OSNP 2014/3/42 jak i kolejne liczne swoje wyroki w tym m.in. z dnia 8 kwietnia 2014r. II UK 424/13, Lex nr 1466629, jak też orzecznictwo sądów powszechnych .
W podstawie prawnej wyroku powołany został art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c.
w związku z art. 398²¹ k.p.c.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie , rozpoznając w tej sytuacji po raz wtóry apelacją pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z., zważył co następuje;

Przede wszystkim już na wstępie podkreślić należy, że stosownie do art. 398²⁰ k.p.c. Sąd Apelacyjny jest związany dokonaną przez Sąd Najwyższy w powołanym wyżej wyroku z dnia 18 kwietnia 2018r. (sygn. akt III UK 57/17) wykładnią prawa, co wobec bezspornych okoliczności faktycznych sprawy jednoznacznie przemawia za bezzasadnością wniesionego przez organ rentowy środka zaskarżenia. Uznając zatem w tej sytuacji za zbędne powielanie obszernej argumentacji Sądu Najwyższego przemawiającej za racją wnioskodawcy co do tego, że okres odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej należy zaliczyć do stażu pracy górniczej Sąd Apelacyjny chciałby jedynie zauważyć, że tak wyrażony pogląd prawny znalazł swoje odzwierciedlenie już w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2016 r. I UK 283/15, Lex nr 2148646. zaś zapoczątkowane w uchwale z składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013r. II UZ 26/13, OSNP 2014/3/42 stanowisko co do poszukiwania podstawy prawnej tak określonego żądania w przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej miało swoje dodatkowe umocowanie w konstytucyjnym obowiązku obrony ojczyzny, nie mogącego skutkować pokrzywdzeniem obywatela z powodu jego wykonywania (art. 185 ust. 1, art. 2 oraz art. 32 1 i 2 Konstytucji RP). Tym samym , tak jak słusznie uznał Sąd I instancji , w przypadku wnioskodawcy Z. M. był to - obowiązujący w czasie zwolnienia ze służby – art. 125 ust. 1 ww. ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. W konsekwencji, więc powyższego należało w ślad za Sądem Okręgowym w Tarnobrzegu, potwierdzić, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 25 letnim okresem pracy górniczej co tym samym stanowi o spełnieniu przez niego wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonej emerytury , przewidzianych w art. 50, a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r.,poz.1270 ze zm.) .Mając powyższe na uwadze i na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku .Tak określony końcowy wynik sprawy uzasadniał z kolei obciążenie pozwanego organu rentowego poniesionymi przez wnioskodawcę zarówno w postępowaniu kasacyjnym jak i apelacyjnym kosztami procesu w łącznej kwocie 510 zł, na którą składają się: kwoty po 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym i kasacyjnym jak również kwota 30 zł tytułem opłaty sądowej od skargi kasacyjnej. O powyższym orzeczono jak w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 2115).

ZARZĄDZENIE

1/(...) Z. –(...) E. R.,

2/ (...)

3/(...) – (...)– (...)